

รายงานสถานการณ์ศัตรูข้าว

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔ โทรสาร ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์ศัตรูข้าว

พื้นที่ปลูกตามรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ณ วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ จำนวน ๗๐ จังหวัด มีพื้นที่ปลูกข้าว ๔๑,๖๘๖,๑๐๔ ไร่ สถานการณ์ศัตรูข้าว ในสัปดาห์นี้

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล* พื้นที่การระบาด ๑,๔๖๖ ไร่ ในข้าวอายุช่วง ๔๐ - ๖๐ วัน จำนวน ๑,๓๘๕ ไร่ และข้าวช่วงอายุมากกว่า ๖๐ วัน จำนวน ๘๑ ไร่ (เพิ่มขึ้น ๑,๔๖๖ ไร่) พบการระบาดในพื้นที่ ๔ จังหวัด ดังนี้

จังหวัดสกลนคร ได้แก่ อำเภอพรมณานิคม

จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ อำเภอดาลชุม

จังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ อำเภอมหามิตร

จังหวัดปัตตานี ได้แก่ อำเภอปาณาระ

โรคไหม้** พื้นที่การระบาด ๖๑,๔๓๖ ไร่ ในระดับรุนแรง ๑๑,๙๘๖ ไร่ และในระดับไม่รุนแรง ๔๙,๔๕๐ ไร่ (เพิ่มขึ้น ๑๙,๕๑๕ ไร่) พบการระบาดในพื้นที่ ๑๖ จังหวัด ดังนี้

จังหวัดสกลนคร ได้แก่ อำเภอดงหลวง และอำเภอนวนนิวาส

จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ อำเภอนางรอง หนองกี่ และอำเภอปะคำ

จังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ อำเภอกอนสวรรค์ และอำเภอเนินสง่า

จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ อำเภอจักราช เสิงสาง ห้วยแถลง และอำเภอขามสะแกแสง

จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ อำเภอเดชอุดม ศรีเมืองใหม่ เขมราฐ พิบูลมังสาหาร ดอนมดแดง เหล่าเสือโก้ก นาจะหลวย ตระการพืชผล บุณฑริก ฟุ่งศรีอุดม น้ำยืน สว่างวีระวงศ์ และอำเภอสรินธร

จังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ อำเภอกันทรลักษณ์ และอำเภอภูสิงห์

จังหวัดมุกดาหาร ได้แก่ อำเภอเมือง ดอนตาล หนองสูง และอำเภอนิคมน้ำอ้อย

จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ อำเภอภูผาม่าน

จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ อำเภอชุมพลบุรี และอำเภอโนนนารายณ์

จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ อำเภอห้วยผึ้ง

จังหวัดพะเยา ได้แก่ อำเภอเมือง ดอกคำใต้ แม่ใจ และอำเภอภูกามยาว

จังหวัดลำปาง ได้แก่ อำเภอแจ้ห่ม

จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ อำเภอบ้านโคก

จังหวัดลำพูน ได้แก่ อำเภอเมือง

จังหวัดเชียงราย ได้แก่ อำเภอป่าแดด และอำเภอพญาเม็งราย

จังหวัดปัตตานี ได้แก่ อำเภอมายอ

๒. การคาดการณ์

จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมย้อนหลัง ๗ วันจากสถานีตรวจวัด (Gistda) ๒๔ สถานี สภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยาล่วงหน้า ๗ วัน (๒๔ - ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๘)

๒.๑ พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีสภาพอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๒๘ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๖๕-๗๐ % จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมจากสถานีตรวจวัด(Gistda) ในภาคเหนือตอนล่าง อ.ไทรงาม จ.กำแพงเพชร อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕.๒๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๓ % ภาคกลาง ต.คลองวัว

อ.เมือง จ.อ่างทอง อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕.๒๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๓ % และข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยา ในช่วงวันที่ ๒๗ - ๓๐ ส.ค. ๕๘ ภาคกลาง มีฝนตกกระจายทั่วไป ร้อยละ ๔๐-๖๐ ของพื้นที่ และพื้นที่ภาคเหนือและภาค ตะวันออกเฉียงเหนือจะมีฝนตกกระจายทั่วไป ๔๐ - ๖๐ % ของพื้นที่ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการปลูกข้าวพันธุ์อ่อนแอ หว่านข้าว ปริมาณหนาแน่น ดังนั้นในพื้นที่ที่มีการระบาดให้ตรวจสอบสภาพแวดล้อมในพื้นที่ใกล้เคียง หากพบสภาพแวดล้อมดังกล่าว ให้ทำการหมั่นตรวจสอบในแปลงข้าวเพราะอาจจะเป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดต่อไป ซึ่งก็ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานีชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม กาญจนบุรี สงขลา ยะลา นราธิวาส และจังหวัดปัตตานี ควรเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด เพราะอาจจะเกิดการระบาดทำให้ข้าวเสียหายได้

๒.๒ พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของโรคไหม้ข้าว เป็นพื้นที่ที่มีสภาพอากาศ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๒๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยมากกว่า ๘๐ % จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมจากสถานีตรวจวัด (Gistda) ในภาคเหนือ บ้านวัง น้ำเย็น ต.แม่ป่าก อ.วังชิ้น จ.แพร่ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๓.๙๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๘๘ % และสถานีตรวจวัด (Gistda) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตำบลคำเจริญ อำเภอดงหลวง จ.อุบลราชธานี อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๓.๙๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๖ % และข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยา ในช่วงวันที่ ๒๗ - ๓๐ ส.ค. ๕๘ พื้นที่ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีฝนตกกระจายทั่วไป ๔๐ - ๖๐ % ของพื้นที่ ซึ่งเป็นสภาพที่เหมาะสมแก่การระบาดของโรคไหม้ โดยขณะนี้ข้าวอยู่ในระยะกล้าจนถึงระยะแตกกอ โดยเฉพาะในแปลงที่ปลูกข้าวหนาแน่น และปลูกข้าวพันธุ์ชาวดอกมะลิ ๑๐๕ กข.๑๕ และกข.๖ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคไหม้มาก ควรเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด เพราะอาจเกิดโรคไหม้ได้ ทำให้ผลผลิตข้าวเสียหาย ได้แก่ จังหวัดสกลนคร บุรีรัมย์ เชียงราย ลำปาง ลำพูน นครราชสีมา ศรีสะเกษ มุกดาหาร ขอนแก่น สุรินทร์ กาฬสินธุ์ พะเยา ปัตตานี อุตรดิตถ์ ชัยภูมิ และอุบลราชธานี

๓. ผลการดำเนินงาน

๓.๑ กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช ได้จัดทำข่าวเตือนการระบาดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลและโรคไหม้ข้าว ทางเว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร และกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

๓.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัดสกลนคร บุรีรัมย์ เชียงราย ลำปาง ลำพูน นครราชสีมา ศรีสะเกษ มุกดาหาร ขอนแก่น สุรินทร์ กาฬสินธุ์ พะเยา ปัตตานี อุตรดิตถ์ ชัยภูมิ และอุบลราชธานี แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา และงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว รวมทั้งแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำของกรมการข้าว

๓.๓ สำนักงานเกษตรจังหวัดสกลนคร อุบลราชธานี พิจิตร และจังหวัดปัตตานี แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อรา บิวเวอร์เรีย ควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำของกรมการข้าว

ประชาสัมพันธ์แจ้งจังหวัดที่เคยพบการระบาดและพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาด ๔๒ จังหวัด เตรียมความพร้อมในพื้นที่ ระบาดซ้ำซากเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดขึ้นอีก โดยได้จัดทำแปลงติดตามสถานการณ์ทั้งหมดจำนวน ๘๐๙ แปลง ศจช. ในพื้นที่เสี่ยงเร่งผลิตรายละเอียดเชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอร์เรีย และรณรงค์ให้สมาชิกใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่

หมายเหตุ จังหวัดที่มีข้อมูลพื้นที่ปลูกข้าว ๗๐ จังหวัด ๔,๙๐๔ ตำบล

*จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๗๐ จังหวัด ๓,๓๖๕ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๙๐ และ ๖๘.๖๑ ตามลำดับ

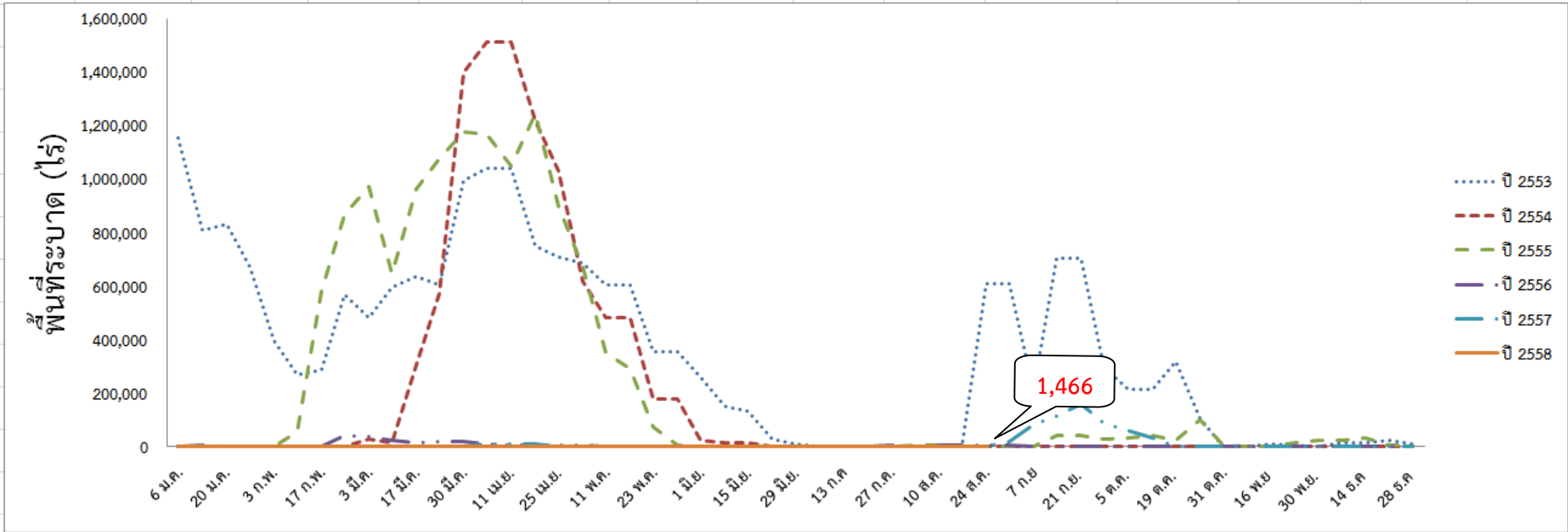
จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๗ จังหวัด ๑,๕๓๙ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙ และ ๓๑.๓๘ ตามลำดับ

** จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๗๐ จังหวัด ๓,๖๔๑ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๙๐ และ ๖๘.๑๒ ตามลำดับ

จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๗ จังหวัด ๑,๕๖๓ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙ และ ๓๑.๘๗ ตามลำดับ

รายละเอียดเพิ่มเติม ในรายงานสถานการณ์การระบาดศัตรูพืช ทาง <http://www.doe.go.th/> หรือ <http://www.ppsf.doe.go.th/>

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบการระบาดของเชื้อไวรัสโควิดสายพันธุ์ต่าง ๆ
 ระหว่างปี ๒๕๕๒/๒๕๕๓ ปี ๒๕๕๓/๒๕๕๔ ปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ ปี ๒๕๕๖/๒๕๕๗ กับ ปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบการระบาดของโรคใหม่
ระหว่างปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘

